

Hormonális fogamzásgátlók

monofázisos

bifázisos

trifázisos

"négyfázisú"

Általánosan a kombinált fogamzásgátlókról

- Mindegyikük tartalmaz ösztrogént és progeszteront
- Az ösztrogén mindig etinil-ösztradiol (EE)
- A progeszteron lehet levonorgestel (LNG) desogestrel (DSG) gestoden (GSD) vagy norgestimate (NGT) és clormadinon (CMA) és drospirenon
- Generációi vannak: 1., 2., 3.
- Ösztrogéntartalom csökkent, régen 100 µg körüliek voltak (ma 20,30,35,40,50 µg)
- A progeszteron az 1., 2. generációban LNG volt, a 3. generációban jelentek meg a többiek, ezek kevésbé okoznak androgén mellékhatást (szőrösödés, akne, súlynövekedés)

A fogamzásgátlók aszerint hogy hatóanyagként mit tartalmaznak, lehetnek

- csak progeszterontartalmúak, ezek a minipill tabletták (DSG: **Cerazette**, LVN: **Continuin**)
- kombináltak - ezek jóval többen vannak

Aszerint hogy a ciklus során hányféle hatóanyagtartalmú tablettát van:

- monofázisos
 - bifázisos
 - trifázisos
 - négyfázisú
- } a fázisokban nő a progeszteron,
csökken az ösztrogén

(a negyedik fázis vastartalmú tablettát vagy placebo, arra jó hogy ne feledkezzen meg az 1 hét tablettamentes időszakban a személy a köv. első tablettát bevenni. Ezt tehát minden nap szedik)

A fogamzásgátlók generációi:

1. generáció : EE+LNG
2. generáció : EE+LNG kisebb koncentrációban

Ovidon : Benne van a legtöbb LVN

Triquilar : Ő a "gold standard", hozzá viszonyítják a többi készítményt.

Anteovin : őt kivonták a forgalomból

Tri-Regol

Loette

Rigevidon

át

Példák az egyes szerekre

GSD tartalmúak:

Milligest (3 fázisos)

magyar generikuma a Triodena

Femoden : 30 µg-os EE + GSD

>Meliane : 20 µg-os EE + GSD

DSG tartalmúak:

Marvelon : 30 µg-os EE + DSG

magyar generikuma a Regulon

>Mercilon : 20 µg-os EE + DSG

magyar generikuma a Novynette

Gracial: ő 22 napig szedendő, nem 21!

+6 nap szünet

NGT tartalmú:

Cilest

Drospirenon tartalmú:

Yadine: 30 µg-os EE

Yasminelle: 20 µg-os EE

(drágák)

CMA tartalmú: Belara

Antiandrogén terápiára használt ciprotelonacetát:

Diane-35

Cipromix

Minerva

Kinek milyen készítményt adjak?

1. **Fiatal beteg**
Monofázisos (emiatt egyszerű), kis hatóanyagtartalmú készítményt
2. **Fiatal beteg pecsételő vérzéssel**
Ilyenkor emelni kell az ösztrogén dózist, vagy többfázisúra átállítani (azokban 30-40 µg van) vagy pedig szedjen C-vitamint a tableta mellé (enziminduktor hatású, ösztrogén erőteljesebb hatású lesz mellette)
3. **Dagi többször szült nő, Ovidont szed 6 éve**
Ovidon: 250 µg LNG+ 50 µg EE - ez elég sok, ehelyett bármit kaphat pl. Anteovint, ami olcsó és 50 µg LNG van benne. Ha az ösztrogén mennyiségén akarok változtatni, akkor nem szabad túl gyakran mert vérzészavart okozhatok. Az endometriumnak pár hónapra van szüksége hogy adaptálódjon és stabil legyen, ha ingadozó hormonszintet tapasztal, könnyen leválik.
4. **Fejlődő országokban**
A tartós fogamzásgátlás depókészítményekkel a legolcsóbb és legmegbízhatóbb. Pl. Depo-Provera (hatóanyag: medroxiprogesteron) Hosszú időre szól, és az a hátránya hogy utána lassan tér vissza a fogamzóképeség mert endometriumatrófiát okoz. Ha valaki akar később gyermeket, nem ez a választandó hanem az IUD. Mellékhatása hízás, ödéma.
5. **Intrauterin eszközt ki kapjon?**
Bárki, aki vállalja. Ajánlott: többször szült nőknek. Oligofréneknél is ezt használják. Abortívum, ezért sürgősségi fogamzásgátlásra is alkalmas. Ilyenkor minieszközt helyeznek fel (a "T" szára rövidebb). Van méretezése is hogy standard, short stb. A fémesek hosszabb ideig bírják, ha valaki fémallergiás akkor létezik Plastic, azaz mezei műanyag is. Régen olcsó volt, a romáknak kérdés nélkül felrakta a nőgyógyász.
6. **Mi az? Reverzibilis, költséghatékony, mellette kevés a vérzés...**
IUD. Ára: 59 000 Ft, 5 évre elosztva olcsóbb mint a tableta. Nem kontraceptív előnye: kevesebb lesz a vérzés mert endometriumatrófiához vezet.
7. **Kicsit szőrös, kicsit kövér nő**
Belara azaz CMA hatóanyag, csökkenti az androgén túlsúlyt. Ha van pénze, vegyen Drospirenont. Ez a "fogyókúrás fogamzásgátló", a többi inkább hízlal.
8. **Csak progeszteront tartalmazó minipillek**
DSG: Cerazette, LNG: Continuin .Úgy hatnak hogy sűrítik a cervikális nyákokat, csökkentik a tubamotilitást. Azoknak jó akik nem kaphatnak ösztrogént. Ők: a szoptató nők, az antiepileptikumot szedők, az akiknek visszeres a lába, a porfíriások (cutanea tarda). Mellékhatása a gyakori menses (2-3 hetente) és minden nap kell szedni.

Hogyan tolható el a menstruáció?

Monofázisos készítményt szedő ne hagyja abba a szedést 21 nap után hanem folytassa mondjuk 42 napig. Kétfázisos készítménynél először a két első felét aztán a két második felét szedje a sorozatnak. Aztán szünet. Ez annál működik aki már szedi a gyógyszert, ha valakinek csak arra adjuk hogy eltologassa a menseset, akkor lehet hogy pecsételő vérzés jelentkezik (a szervezet még működteti a saját rendszerét). Előrébb is lehet elvileg hozni a vérzést, de nem szokott sikerers lenni, mert megjön aztán mikor rendesen következne, még egyszer megjön vagy a kettő közt folyamatos vérzés lesz.